

Hotell Nynäshamn

HOTELL NYNÄSHAMN kan måhända inte inräknas bland de mer eller mindre legendomspunna "Wärdshus" eller "krogar" som särskilt Stockholm och dess närmast omgivande trakter en gång var så rikt begåvade med, men hotellet har dock sin egen lilla historia, som kan intressera en främling.

"Historien" inleddes med att huvudbyggnaden någon gång på 1890-talet i omonterat skick exporterades till Indien. Kanske var det någon originell nabob som ville roa sig med att uppföra en pagod i nordisk arkitektur, eller kanske dess användning var ämnad att bli av mer prosaisk natur — det må vara osagt. Alltnog, beställaren var inte nöjd, varför alltsammans gick i retur till Sverige, inköptes av dåvarande ägaren till Nynäs, professor Hj. Sjögren, som lät uppföra byggnaden på dess nuvarande plats att användas som jaktpaviljong.

Att placeringen kom att ske på en forntida boplatz, med själva byggnaden mitt över en forngrav, och med en fornnordisk stensättning strax intill (mellan restaurangbyggnaden och hotellannexet) gör ju det hela inte mindre intressant. Kanske dessa våra stenåldersförfäder just här höll sitt midvinterblot eller sina fester vid återkomst från lyckade vikinga- eller jaktfärder, såsom den kände bataljmålaren Allan Egnell sökt skildra med två stora målningar i matsalen. Måhända också förste kände ägaren till Nynäs (1289), rådsherren Näskonung Bengtsson av släkten Natt och Dag och efterföljande ägare, från riddarna Bengtsson Ulf och friherren Lars Fleming till Bjelkarna och den ryktbare Gustaf Mauritz Armfelt och Adlercreutzarna, någon gång rastat vid det lilla torpet Mörby, som en gång låg bakom hotellet. Kanske också Gustaf II Adolf, när han år 1628 låg här i "Nyhamn" med sin flotta, slog läger just på denna plats. Säkert är emellertid att gamle kung Oscar II, liksom senare kung Gustaf V, efter sina sjöfågeljakter ute vid Gunnarstenarna, med sitt jaktsällskap intog sin lunch eller jaktmiddag i denna paviljong, vilken, i och med Stockholm—Nynäs Järnvägs tillkomst 1900, förvandlades till Järnvägshotellet — mestadels kallat "JH".

Även om interiören var tämligen anspråkslös och utrymmet litet, fanns där dock alltid god plats för det glada gemyt och den trevna samvaro som präglades av såväl turister som av nynäshamnsfamiljerna, vilka då, som nu, höll sina samkväm och fester här — eller kanske blott nöjde sig med promenad- eller kyrkkaffe på söndagarna. Här har man som gäster räknat, förutom nämnda kungligheter, en rad kända personligheter. Här bodde med sin fru skalden Daniel Fallström, som älskade sillgratin till frukost, här sågs Hjalmar Branting med fru, och här fylldes under krigsåren 1914—18 kafé och matsalar av arméns och flottans officerare och underbefäl, någon gång med flottiljchefen prins Wilhelm i spetsen. Samma gällde åren 1940—41 då 1:a torpedbåtsdivisionen med HKH prins Bertil som chef var förlagd till Nynäshamn, där hotellrestaurangen utgjorde en trivsamt replipunkt. Hit sökte sig konstnären Nils Dardel, där hans just då upprivna känslor fick utlopp i kompositionen

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

turister, och speciellt ha stockholmarna här tyckt sig finna ett särdeles lämpligt weekend- eller söndagsmål. En timmes bil- eller tågfärd genom den fagra sörmlandsbygden, ut mot det öppna havet och Nynäshamn, "Danziger Gatts pärla", bör skänka precis den sköna avkoppling från dagens jakt som vi lite var längta efter.

Våren 1950 övertogs hotellet av undertecknad, vars främsta strävan är att bygga vidare på goda traditioner men ändock vara öppen för förnyelser, allt i syfte att skapa och vidmakthålla en varm, smakfull och trivsamt inramning samt en hög standard inte minst på det kulinariska området. ALLT TILL GÄSTERNAS FROMMA.

Helge Friberg

Hotell Nynäshamn

HOTELL NYNÄSHAMN kan måhända inte inräknas bland de mer eller mindre legendomspunna "Wärdshus" eller "krogar" som särskilt Stockholm och dess närmast omgivande trakter en gång var så rikt begåvade med, men hotellet har dock sin egen lilla historia, som kan intressera en främling.

"Historien" inleddes med att huvudbyggnaden någon gång på 1890-talet i omonterat skick exporterades till Indien. Kanske var det någon originell nabob som ville roa sig med att uppföra en pagod i nordisk arkitektur, eller kanske dess användning var ämnad att bli av mer prosaisk natur — det må vara osagt. Alltnog, beställaren var inte nöjd, varför alltsammans gick i retur till Sverige, inköptes av dåvarande ägaren till Nynäs, professor Hj. Sjögren, som lät uppföra byggnaden på dess nuvarande plats att användas som jaktpaviljong.

Att placeringen kom att ske på en forntida boplat, med själva byggnaden mitt över en forngrav, och med en fornnordisk stensättning strax intill (mellan restaurangbyggnaden och hotellannexet) gör ju det hela inte mindre intressant. Kanske dessa våra stenåldersförfäder just här höll sitt midvinterblot eller sina fester vid återkomst från lyckade vikinga- eller jaktfärder, såsom den kände bataljmålaren Allan Egnell sökt skildra med två stora målningar i matsalen. Måhända också förste kände ägaren till Nynäs (1289), rådsherren Näskonung Bengtsson av släkten Natt och Dag och efterföljande ägare, från riddarna Bengtsson Ulf och friherren Lars Fleming till Bjelkarna och den ryktbare Gustaf Mauritz Armfelt och Adlercreutzarna, någon gång rastat vid det lilla torpet Mörby, som en gång låg bakom hotellet. Kanske också Gustaf II Adolf, när han år 1628 låg här i "Nyhamn" med sin flotta, slog läger just på denna plats. Säkert är emellertid att gamle kung Oscar II, liksom senare kung Gustaf V, efter sina sjöfågeljakter ute vid Gunnarstenarna, med sitt jaktsällskap intog sin lunch eller jaktmiddag i denna paviljong, vilken, i och med Stockholm—Nynäs Järnvägs tillkomst 1900, förvandlades till Järnvägshotellet — mestadels kallat "JH".

Även om interiören var tämligen anspråkslös och utrymmet litet, fanns där dock alltid god plats för det glada gemyt och den trevna samvaro som präglades av såväl turister som av nynäshamnsfamiljerna, vilka då, som nu, höll sina samkväm och fester här — eller kanske blott nöjde sig med promenad- eller kyrkkaffe på söndagarna. Här har man som gäster räknat, förutom nämnda kungligheter, en rad kända personligheter. Här bodde med sin fru skalden Daniel Fallström, som älskade sillgratin till frukost, här sågs Hjalmar Branting med fru, och här fylldes under krigsåren 1914—18 kafé och matsalar av arméns och flottans officerare och underbefäl, någon gång med flottiljchefen prins Wilhelm i spetsen. Samma gällde åren 1940—41 då 1:a torpedbåtsdivisionen med HKH prins Bertil som chef var förlagd till Nynäshamn, där hotellrestaurangen utgjorde en trivsamt replipunkt. Hit sökte sig konstnären Nils Dardel, där hans just då upprivna känslor fick utlopp i kompositionen "Exekution". Här sågs ofta Nynäs Grand seigneur, generalkonsul Axel Ax:son Johnson, liksom i dag hans söner.

Hotellet har under sin mer än 50-åriga tillvaro genomgått ganska skiftande öden. Från att ha varit en liten, särdeles flitigt besökt sjökrog, har det under årens lopp utvecklats till ett i alla avseenden välutrustat och trivsamt hotell- och restaurangetablissemang. Genom de ingripande om- och tillbyggnader som hotellet undergick 1938, med bl. a. den vackra rotundan och nya festvåningen som resultat, har nu framträtt en verkligt förstklassig restaurang, som sannerligen inte förlorat något av den forna intimiteten, trivsamt och lockelsen. Alltjämt har Hotell Nynäshamn samma dragningskraft på våra turister, och speciellt ha stockholmarna här tyckt sig finna ett särdeles lämpligt weekend- eller söndagsmål. En timmes bil- eller tågfärd genom den fagra sömrlandsbygden, ut mot det öppna havet och Nynäshamn, "Danziger Gatts pärla", bör skänka precis den sköna avkoppling från dagens jäkt som vi lite var längta efter.

Våren 1950 övertogs hotellet av undertecknad, vars främsta strävan är att bygga vidare på goda traditioner men ändock vara öppen för förnyelser, allt i syfte att skapa och vidmakthålla en varm, smakfull och trivsamt inramning samt en hög standard inte minst på det kulinariska området. ALLT TILL GÄSTERNAS FROMMA.

Helge Friberg

Vår vinlista

VIT BORDEAUX

	$\frac{1}{2}$ Fl.	$\frac{1}{2}$ Fl.
Graves Rosechâtel, Schröder & Schyler Cie		
torr	25:—	14:—
Olivier	21:—	13:—

VIT BOURGOGNE

Dry Pouilly Réserve, Bouchard Ainé & Fils	32:—	18:—
Chablis (härtappad)	22:—	

RHEN

Steinwein	32:—	18:—
Liebfraumilch Special	27:—	16:—
Niersteiner Weissenberg	24:—	14:—
Rheinkönig	23:—	13:50

MOSEL — SAAR

Graacher Himmelreich	31:—	17:—
Königsmosel	27:—	15:—
Geierslayer Sonnseite	27:—	15:—
Zeltinger Berg	25:—	15:—

DIVERSE VITA VINER

Rosatello, italienskt rosévin	19:—	
Vitt vin (karaff)	10:—	5:—

CHAMPAGNE

Lanson Brut Black Label	54:—	
Vve Clicquot-Ponsardin, Goût		
américaine	54:—	30:—
Louis Roederer, Grand vin sec	54:—	30:—
Louis Roederer, Carte Blanc	52:—	29:—

MOUSSERANDE VINER

Henkell Trocken	36:—	24:—
Vouvray Vavaskeur	27:—	17:—
Vouvray Monmousseau	27:—	

ALKOHOLFRIA DRYCKER

Weisslack, vit	7:—	4:—
Rotlack, röd	7:—	4:—
Château Gravensteiner, mousserande	7:—	
Pomotess	7:—	
Lime-Juice	2:50	
Frukt-Juice	2:—	

RÖD BORDEAUX

Cruse Monopole	27:—	17:—
Le Vallon Hanappier	27:—	17:—
Kirvan, Schröder & Schyler Cie	25:—	15:—
Le Cardinal Rouge	24:—	15:—
Margaux	19:—	11:—
Medoc	19:—	11:—

RÖD BOURGOGNE

Echezeaux Grand Vin Rouge	41:—	
Geisweiler Grand Vin Rouge	31:—	19:—
Bourgogne vieux	20:—	12:—

DIVERSE RÖDA VINER

Chianti Ruffino, italienskt	22:—	14:—
Sidi-Brahim	17:—	
Estremadura (karaff)	10:—	5:—

SHERRY

	$\frac{1}{2}$ Fl.	$\frac{1}{2}$ Fl.	$\frac{1}{4}$ Fl.
Dry Sack	40:—	23:—	15:—
Amontillado N. P. U. .. mycket torr	36:—	20:—	
Nutty Solera	33:—	18:—	12:—
El Sol	33:—		
Amontillado Superior	28:—	16:—	10:—
Palido Ligero	26:—	15:—	9:—

PORTVIN

Cachucha, White Port	42:—	23:—	15:—
Ujo, Offley Forester	41:—	22:—	14:—
Grådask, very old superior	32:—	18:—	11:—
Fine Red Portvin	28:—	16:—	

MADEIRA

Saint John	söt	34:—	20:—	13:—
Madeira ***, Don Pedro	halvsöt	28:—	16:—	10:—
Madeira Fine	halvsöt	25:—	14:—	

VERMOUTH

		6 cl.
Vermouth Martini	torr, söt	4:50
Madeira		4:—
Portvin		4:—

WHISKY — ROM — ARMAGNAC

	2 cl.
Scotch Whisky, original	3:—
Old Grand Dad Straight Bourbon	3:30
Schenley Reserve	3:—
Bacardi, vit, västindisk	3:—
Silver Rhum	2:50
Eau de vie	2:50

COGNAC

Bisquit Dubouché & Cie, Napoléon	5:30
Courvoisier Le Petit Caporal	3:50
Grönstedts V. O.	3:50
Grönstedts ***	2:75
Martell ***	3:50
Roi de Soleil	3:20
Remy Martin V. S. O. P.	3:50
Renault & Cie, Carte Noire Extra	4:60

LIKÖR och BITTERS

Anisette, Bols	2:50
Apricot Liqueur Bols	2:50
Angostura Bitter	3:30
Bénédictine D. O. M.	3:50
Brun Cacao, svensk	2:—
Chartreuse, grön	3:70
Chartreuse, gul	3:50
Cherry Heering	2:50
Campari	2:50
Cointreau	3:50
Crème de Cacao, vit, Marie Brizard & Roger	2:50
Cusenier Orange, extra sec	3:—
Drambuie	3:50
Groene Curaçao, Bols	2:50
Grand Marnier, Cordon Rouge	3:50
Kloster Likör	2:25
Liqueur de Bananes, Bols	2:50
Pernod	3:—
Strega	3:25

PUNSCH

	$\frac{1}{2}$ Fl.	$\frac{1}{4}$ Fl.	4 cl
Carlshamns Flaggpunsch	22:—	12:—	3:—
Grönstedts Blå	24:—	13:—	

BRÄNNVIN

	2 cl.
Absolut rent Brännvin	2:25
Skåne	2:25
Reymersholms	2:25
Angostura Brännvin	2:25
Svart Vinbärs Brännvin	2:25
Star Dry Gin	2:50
Aalborg	2:75
Løitens Aquavit	2:75
Holländsk Genever	2:75
Vodka, rysk	2:75
Engelsk Gin	2:75

STARKÖL

Pripps blå	3:60
Tuborgs Exportbeer	4:—
Heineken's Lager Bier	4:—
Carnegie Imperial Stout	4:—
Stor Sejdell Three Towns	5:60
Liten " " "	3:60

VATTEN och LÄSKEDRYCKER

Mellanöl	3:—
Kornett	1:50
Pripps Special	2:75
" Pilsner	2:75

MALTDRYCKER

Ramlösa — Porla — Clubsoda — Vichy	2:75
Grappo — Blodapelsin — Pommac — Cola — Tonic	2:75
Schweppes Tonic, Bitter Lemon, Ginger Ale	3:—